1443

Hoc est translatum bene et fideliter factum vicesima sexta mensis marcii Anno a nativitate domini Millesimo Quadringentesimo Quadragesimo tercio auctoritate videlicet et decreto honorabilis Judicis infrascripti, Sumptum a testamento honorabilis Johannis Serra quondam legum doctoris et Civis Civitatis Ilerde, cuius tenor est huiusmodi sequentis: In nomine sancte et individue trinitatis patris et filii et spiritus sancti amen. Noverint universi Quod sub anno a nativitate domini Millesimo Quadringentesimo Quadragesimo primo die videlicet vicesima quinta mensis marcii honorabilis et providus vir Johannes Serra legum doctor Civis Ilerde testator infrascriptus egritudine detentus et in quodam cubili cuiusdam camere hospicii habitacionis sue quam habebat in Civitate Ilerde et in vico vocato de Balandre, in sua tamen memoria loquelaque integra et manifesta existens in presencia testium infrascriptorum tradidit michi Bartholomeo Olivella Juniori auctoritate regia notario subscripto unum folium papireum eius propria manu scriptum quod dixit et asseruit suum esse ultimum testamentum et ultimam voluntatem ac disposicionem omnium bonorum suorum voluitque illud valere iure testamenti vel iure codicillorum aut alterius cuiuslibet ultime voluntatis quibus melius de iure valere posset et teneri, Revocavitque cassavit et anullavit quecumque testamenta et codicillos per eum antea facta et factos cum illa vellet esse ultimam suam voluntatem ultimumque suum testamentum et omnibus aliis sicque apparuerint prevalere, Requisivit me dictum notarium quatenus penes me dictum testamentum tenerem et nemini dum vita humana comes sibi esset contenta in illo panderem. Cuius quidem testamenti tenor sequitur per hec verba:

Com per ley divinal e natural totes creatures degen morir e sia cosa molt virtuosa ordenar e disponre de ço del seu en plena memoria e sanitat, com sepe ex infirmitate quis efficiatur infirmitate servus, per ço yo Johan Serra en leys doctor Ciutada dela Ciutat de Leyda essent ab ma plena memoria e sana disposicio orden e dispon de mos bens en la manera seguent. Primerament orden e dispon de ma anima [illegible] e per marmessors e execudors de ma voluntat lo honorable ffra Johan Gispert cosingerma meu si viura e la cara ma muller na Clara Serra hi en linys dolzmelles fill meu e mon car ffrare Luys Serra e lo prior de mossenyer sant Augusti patro de la mia anima e als quals a la maior part de aquells don plen poder de executar tota la mia voluntat a tot lur arbitre a tot descarrech de ma anima distribuint e venent de mos bens per obs de la anima sens se alguna auctoritat de jutge demanada ni obtenguda. Item mes vull e man que a tota persona al mon que yo sia tengut per qual se vol raho ni causa civil ni criminal justicia mijançant la qual justicia sia vista sumariament e de pla per los meus marmessors a coneguda de un jurista hi home de be concordat per los meus marmessors e la part demanant tota figura de juhi a part posada sie feta satisfaccio de ço que apparra esser yo tengut per descarrech de la mia anima. Item jaquesch e prenc per la mia anima distribuidors a coneguda de mos marmessors Cent lliures jaqueses en sepultura novena e cap de any drap d'or e totes altres coses necessaries e lo restant si distribuesca en pobres vergonyants e en misses a coneguda del dit prior de sent Augusti e de ma muller e de mon frare e del dit Luys dolzmelles. Item vull e man que sie donat per a la Capella obrar a sent Augusti tot ço que sie mester a coneguda de mos marmessors e sia assignat de renda a la dita Capella Cent sous censals a raho de vint milia per mil los quals tots anys serveixque per un Aniversary de un sols celebrador en lo dia que yo morre, distribuidors part en misses e los restants distribuidors a coneguda del prior entre los frares de la orde e lo restant dels Cent sols sien dites misses en lo dit monestir e altar meu per lo dit prior e frares del covent dins lany a volumtat del dit prior distribuint los entre los ffrares e aximateix ffrare fara sa absolta sobre lo vas a la fi de la missa cantada per la mia anima e de ma muller pare e mare e altres feels defunts en los quals vull que sien compresos los censals emphiteotichs per les Trenta lliures quels jaquim e dom en la Torre den Gauri segons te en [illegible] notari. Item vull e man que la dita Capella sie feta [illegible] de la gloriosa verge Maria patrona mia e de la passio de nostre senyor Jhesu Christ apellada la Vera Creu la qual aia tota aquella auctorizacio e [illegible] que mester sia. Item vull e man e orden que mos marmessors o qualsevol de aquells que maior volumtat hi haura en paguar sie donat e paguat per la mia anima e de tots feels defunts e ço es a frares menors que sien al cos meu Cinquanta sols e altres Cinquanta a preicadors e vint sols al carme e vint a la merce e deu sols a les monges de Santa Clara e deu sols a sent Ylari vint sols per caritat a la Trinitat e a la [illegible] per la professo ço quen degen a costumen de anar. Item vull que sie donat [illegible] de pobres vergonyants de quada parroquia de la Ciutat de Leyda [illegible] sols los quals se distribueixque per la mia anima entre pobres vergonyants de los dits Cent lliures e si no y basten sie supplit del meu. Item jaquesch a aximateix marmessor per son treballs per caritat Cinquanta sols, e al prior de sent Augusti que vull que aia Cent sols per pura caritat dels quals digue aquelles coses hi orons que ben vist li sera. Item jaquesch a la hon madona mare mia si viura a tots ses volumtats deu lliures e ultra aço tots temps de sa vida la provisio e sustentacio ab ses netes mes filles honorablement com a mare mia. Item reconesch a ma muller [illegible] dotze milia sols per tot son dot hi dret de spoli segons a stum de Cathalunya e aximateix per bens parafernals ço es la Torre e un violary de [illegible] Cent vint lliures barcelonesos e altres censals e violarys e ultra aço li jaquesch de mos bens Cinquanta lliures si la hon voldra pendre marit les quals quantitats sien paguades dins lany restituint li lo censal de cerbins que es de son dot en lo restant que sie paguada a sa volumtat de aquell [illegible] e aximateix la cambra que porta a tal com sie ab les vestidurs que porta. E si cars ere que elegia no voler pendre marit ans tenir viduitat castament hi honestat com be ha acostumat vull e man que tots temps de sa vida sia senyora de mos bens e aquells regesca [illegible] administre axi be com ha acostumat de fer a tota lur voluntat la qual vull [illegible] que endreçque ses filles e fills en sa casa hola hon be li plaura de mos bens en tal manera que persona al mon noli pugua esser contrastant de res del temps de sa vida ella vivint casta e sens marit. E vull encara que en cas de matrimoni mon frare e ella principalment e ma mare si viura dine marit a mes filles que ara son e per temps sera naxedores per heretat part elegitima per orde segons son nades hi que aia de un matrimoni a laltre quatre anys, assi que la casa aga en alguna manera [illegible]. E si conexen la dita ma muller e mon frare que de mos bens [illegible] esser donats a cascuna deu milia sols jaqueses en dot per tots coses quels sien donats e aximateix assegit e tolt a lur volumtat [illegible] esguart a la heretat e que ma muller romangue e vista de sa vida honorablement sens se vergonya de nengu hi en los dits deu milia sols a cascuna de les filles hereus instituesch. E la hon les dites mes filles o alguna de aquelles morra sens fills legitims e los fills morir no venint a edat de poder testar que en lo dit cas e casos la part [illegible] aquella axi defallint torne a la heretat hi hereu meu [illegible] sien dispossant hi ordenant ara per aquella e aquelles que sia despes per lur anima de la dita quantitat de deu lliures en sus segons la edat que auran cascuna e mes si volra la dita muller e mon frare.

Item jaquesch hereu meu universal de tots mos bens a mon e dreets a Johan Serra fill meu lo qual vull e prech que aprengue e studie leys [illegible] en aquell stan que se pora fer lo qual study vull que faça tres anys de principi de leys en Leyda e lo restant del temps sie traames en altres studys de part de Italia e sie li donat tots anys Cinquanta florins per son study fora los libres com tots los libres vull que sien lurs en lo cars que ell studi perfetament e grau aga [illegible] e la hon no volgues studiar assi de pugar agran de esser doctor vull que los libres de leys meus tan solament los testuals e los bartols sobre los testuals sien de aquell fill de mon ffrare que studiara hi agrant doctor pugara, los quals li serveixquen per lur advocacio e offici de advocacio a tot lur profit de anima e de cors tots los altres libres sien venuts e tornen al hereu meu. E si cars ere que lo dit Johan fill meu morre sens fills o de nullars dell que en lo dit cas ço del meu que sera stat de mon hereu vincle e vull que de mos bens sie assegit a sent Augusti Cent sols mes avant censals tots anys. Item vull que de mos bens sien donads e assignads deu lliures censals a raho de vint milia per mil les quals serveixquen a dos studiants de mon linatge pus pressimes porets cascu sa part tots anys per studiar com no ni agues a huma puncella tots anys a maridar de mon linatge pus pressime [illegible] sie a coneguda dels marmessors o maior part e apres lur mort a coneguda de les filles o maior part e apres delles dels maiorals de la confraria de Santa Maria dagramunt, e tot lo restant de mos bens torne a mes filles per eguals parts prees cascuna a sa part lo dot que aura haguda en compte e torne a mes filles per eguals parts e a ssos fills e nets e netes meus. Vull empero e man que en lo cars que lo dit Johan fill meu visques e nos pogues avenir ab sa mare ab muller o ma muller no volgues star ab son fill que en lo dit cas sie donat de ço del meu tots anys a ma muller stant casta e sens marit ultra la renda de son dot Quaranta lliures jaqueses e un parell [illegible] forints a tota sa volumtat e de altres robes e ostalles de casa a sa volumtat per sa servitut tots temps de la sua vida. E per cascuna filla que tenir volra en son poder per cascun any fins a maridar deu lliures jaqueses, per totes coses e si noles vol tenir sien a carrech del dit hereu meu les quals les aia amaridar com dit es ab volumtat consell dels dauants dits. E si cars ere que les dites mes filles morien sens fills mascles que en lo dit cas torne ço del meu que a elles sera pervengut a mon frare si viura e si no a sos fills mascles si viura e apres mort dells vull que los dots de les filles sie de les filles de mes filles e ultra aço Cinquanta lliures de mos bens e tot lo restant que torne la meytat per la mia anima e de tots mos amichs e parents feels defunts e laltra meytat sie distribuyt entre los fills den Anthoni cerquos de Agramunt e los fills den Arnau pont fills de mes cosines germanes, los quals se prenguen per eguals parts e sie donat en tot cas de tot lo tornat de la heretat a bernat serra cascuns fills Cinquanta lliures per sustentacio de si matex e lur casa o a fillas lurs amaridar.

Item jaquesch tudors e curadors de mes filles la dita na Clara ma muller e luys Serra mon ffrare hi la hon ma muller volra pendre marit que lo dit luys serra sie tudor e curador tot sols ell [illegible] e apres mort dell sie tudor e curador lo dit ffra Johan Gispert monge, Luis pont mercader e Johan cerq[illegible] los quals prech hagen aquella cura que yo confii de lurs persones e bens que fer son tenguts en lurs deg e lo mon cagen de lur salary per any Cent sols cascun durant la tutela. Item per semblant manera del dit Johan fill meu hereu dauant dit orden que si fill alguns o algunes mascles [illegible] de la dita ma muller e altres pus avant que cascun de aquells sie donat per part elegitima en temps de matrimoni per lo hereu meu mil florins los quals fills ab los mil florins vull que sien mesos en bona bongua que multipliquen eguament sens se peccat e aço com sien en edat de dotze anys e si cas ere que studiaven que aquell que studiara de mos fills sien donats tots mos libres e si tots studiaven que tots mos libres los sien partits per eguals parts e aga cascun en temps de matrimoni de aquells que studiara ultra los libres mil florins e defallints la hu que torn al hereu dauant dit e aximateix defallint lo hereu sens fills dauant dit torn als altres fills o fills mascles per eguals parts ans que als filles e tots los fills deffalints e ses filles torn el [illegible] mes bens axi com dit es. E aço es ma volumtat derrera scrita de la mia ma, la qual vull que tingua e valgue en tota aquella manera que millor valer pusqua axi com si fos en publica forma feta com aquesta scriptura sie per publica forma. E fonch feta a dechuyt de gener Any Mil Quatrecents Trenta. Actum est hoc Ilerde die et anno supradictis presentibus testibus Johanne burguera, ffrancisco nadal et Augustino pero [illegible] Civitatis Ilerde habitantibus ad hec vocatis et per dictum testatorem rogatis, pariterque assumptis.

Signum mei Bartholomei Olivella Junioris habitatoris Civitatis Ilerde auctoritate Regia notarii publici per totam terram et dominacionem Illustrissimi domini Regis Aragonum, Qui predictis interfui eaque scribi feci cum supraposito In lineis decima ubi dicitur alguna vicesima quinta ubi narratur [illegible] Tricesima septima ubi legitur torne Quadragesima nona sit constat enim de raso et correcto in linea vicesima ubi videtur a coneguda de [illegible] et clausi.

Signum mei Johannis Vives [illegible] Ilerde auctoritate Regia notarii publici huius translati testis.

Signum mei Johannis de Colle Regia auctoritate notarii publici. Testis.

Signum mei [illegible] de Floreto Civitatis Ilerde publici Regia auctoritate per totam terram et dominacionem Illustrissimi domini Regis Aragonum notarii, Qui hoc translatum a suo originali fideliter sumptum et cum eodem veritate de verbo ad verbum comprobavi per alium scribi feci et clausi cum suppositis in lineis iii ubi dicitur Ilerde Et in v et codicillos Et in viii quals [illegible] Et in [illegible] de [illegible] Et in [illegible] tres [illegible] Constat etiam de rasis et correctis in lineis [illegible] ubi scribitur de [illegible] Et in [illegible] torne Et in [illegible] quiere Constat [illegible] de suppositis in lineis [illegible] ubi scribitur per Et in [illegible] filles.

Lleida

Part del text en català